

Správa o činnosti SDS v roku 2016

Spišský dejepisný spolok mal k 31. decembru 2016 339 aktívnych členov. V priebehu roku 2016 prijal 10 nových členov, valným zhromaždením boli pre neplnenie si povinností 14 členovia vylúčení. Od svojho založenia do 31. decembra 2016 spolok evidoval prijatie 585 členov. Spolok eviduje k 31. decembru 2016 9 zakladajúcich, 17 čestných, 17 kolektívnych, 302 riadnych a 37 podporujúcich členov.

Činnosť spolku sa v roku 2016 riadila plánom schváleným na XXIV. valnom zhromaždení, konanom 27. februára 2016 v Kultúrnom dome v Kežmarku. Na valnom zhromaždení sa zaprezentovalo 88 členov SDS a dvaja hostia. V prvej časti stretnutia odzneli dve prednášky, z ktorých prvá bola venovaná šľachtickému rodu Thökölyovcov, druhá Dr. Vojtechovi Alexandrovi. Úvod patrilo vystúpeniu PhDr. Nory Baráthová, ktorá sa venovala vzťahu Thökölyovcov a Kežmarku. Obsah druhej prednášky s názvom *Sto rokov od úmrtia röntgenológa Dr. Vojtecha Alexandra* predstavila prítomným Mgr. Erika Cintulová.

Po prestávke otvoril predseda rokovanie valného zhromaždenia. Prítomní si vypočuli správu o činnosti za rok 2015 (Miroslav Števík, tajomník SDS), správu o hospodárení za rok 2015 (Soňa Polláková, hospodárka SDS) a správu revíznej komisie (Eduard Pavlík, predseda revíznej komisie SDS). Soňa Polláková v správe o hospodárení uviedla, že čisté príjmy v roku 2015 dosiahli sumu 4 112,34 eur, príjmy celkom so zostatkom z roku 2014 dosiahli hodnotu 7 424,48 eur. Výdavky v roku 2015 činili spolu 4 596,54 eur. Stav finančných prostriedkov k 31. decembru 2015 činil 2 827,94 eur. Najväčší výdavok sa v roku 2015 týkal vydania ročenky XXII/2014 (1 650 eur). Najvýznamnejšie príjmy tvorili členské príspevky (2 275 eur) a z 2% percent dane z príjmov a úrokov z bežného účtu (885,31 eur).

So správou revízorov hospodárenia oboznámil prítomných predseda revíznej komisie Eduard Pavlík. Konštatoval, že všetky výdavky boli schválené uznesením výboru SDS na základe stanov. Doklady sú riadne zaúčtované v peňažnom denníku, ktorý je vzorne a prehľadne vedený podľa predpísaných rubriík a finančných predpisov. Revízna komisia taktiež konštatovala splnenie plánu činnosti spolku na rok 2015 (dve konferencie – *Slovensko-poľské vzťahy v rokoch 1918 – 1925*, exkurzia – Stará Ľubovňa a okolie, ročenka *Z minulosti Spiša XXIII*). Revízna komisia navrhla VZ udeliť pokladníčke Soni Pollákovovej absolutorium.

V ďalšej časti VZ predostrel predseda návrh výboru, ktorý sa týkal činnosti na rok 2016. V hlasovaní bola možnosť vybrať si dve témy zo štyroch návrhov konferencií (760. výročie prvej písomnej zmienky o Poprade, 40 rokov pobočky AÚ SAV Nitra v Spišskej Novej Vsi, Slovenčina na Spiši v minulosti, Valašská kolonizácia na Spiši) a jednu trasu z dvoch návrhov exkurzií (nové archeologické lokality na Spiši, technické pamiatky Spiša). Najväčšiu podporu získali témy: 760. výročie prvej písomnej zmienky o Poprade (organizačné zabezpečenie konferencie – PhDr. Zuzana Kollárová, PhD.) a 40 rokov pobočky AÚ SAV Nitra v Spišskej Novej Vsi (organizačné zabezpečenie konferencie PhDr. Marián Soják, PhD.). Členovia spolku zároveň rozhodli, že jesenná exkurzia sa uskutoční po nových archeologických lokalitách na

Spiši (organizačné zabezpečenie exkurzie PhDr. Marián Soják, PhD.). Prítomní členovia spolku schválili predloženú správu o činnosti, správu o hospodárení, správu revíznej komisie a udelili výboru absolutórium.

V ďalšej časti rokovania jeho účastníci stanovili predajnú cenu ročenky *Z minulosti Spiša XXIII* v hodnote 10 Eur, pre členov SDS zľava 30% (7 Eur). Pre neplatenie členských príspevkov boli zo spolku vylúčení jeho 14 členovia: Michal Bučko, Dušan Buran, Martin Cibula, Marcel Gurčík, Štefan Holubkovič, Soňa Hornyaková, Radka Janečková, Zuzana Jurčišinová, Viera Jurková, Eliška Kozarcová, Ján Krátky, Richard Lipčei, Janka Poradová a Lucia Žoldáková.

V bohatej diskusii odznela kritika nefunkčnosti web. stránky spolku (Mgr. Rastislav Mačura), prísľub jej sfunkčnenia (PaedDr. Ján Dravecký), návrh na odmeňovanie funkcionárov spolku, zhodnotenie spolupráce SDS s Banickým spolkom v Spišskej Novej Vsi (Pavol Kubičár), návrh na usporiadanie konferencie o valašskej kolonizácii na Spiši (Mária Adamčiaková), pripomenutie osobnosti vydavateľa novín Karpaten Post Theodora Sautera (PaedDr. Andrej Janovský), informácia o realizácii medzinárodného výskumného projektu *Valašská kolonizácia v európskom priestore* (Prof. Ryszard Grzesik). V reakcii na diskusiu predseda spolku uviedol, že funkcionári SDS vždy vykonávali svoje funkcie bez nároku na odmenu. Organizácia konferencie o valašskej kolonizácii by sa mohla uskutočniť v roku 2017 na Spiši. Počas stretnutia v Kežmarku si členovia spolku prevzali najnovšiu ročenku *Z minulosti Spiša XXIII*, ktorú zostavil Ivan Chalupecký. Na záver zhromaždenia sa za aktívnu účasť prítomným poďakoval predseda spolku.

Prvá konferencia s názvom *40 rokov sústavného archeologického výskumu na Spiši* sa uskutočnila 21. mája v konferenčnej sále Multicentra v Spišskej Novej Vsi. V roku 1976 vzniklo v Spišskej Novej Vsi pracovisko Archeologického ústavu SAV Nitra. Štyri desaťročia systematického archeologického výskumu spomínaného pracoviska priblížil účastníkom konferencie PhDr. Marián Soják, PhD. Archeologickým výskumom na území Levoče sa vo svojom príspevku venoval Mgr. JUDr. Gabriel Lukáč. Obsahom tretej prednášky bola zakladateľská osobnosť archeológie stredoveku na Slovensku – Belo Polla. Doc. PhDr. Michal Slivka, CSc. v nej zdôraznil, že Polla nebol typom archeológa, ktorý by prichádzal na skúmané lokality „v kravate“. Vyzdvihol jeho prínos najmä pri výskume zaniknutých stredovekých sídiel na Spiši. PhDr. Ján Hunka, ktorý pricestoval do Spišskej Novej Vsi z Nitry, prehľadne predstavil významné nálezy mincí zo Spiša. Záverečné vystúpenie patrilo Mgr. Marte Kučerovej z Múzea v Kežmarku. Vo svojom vystúpení zhodnotila výskumné aktivity svojho pracoviska za posledných desať rokov. Po skončení hlavného programu nasledovala bohatá diskusia, počas ktorej sa diskutujúci dotkli prednesených tém. Konferenciu zorganizoval Spišský dejepisný spolok v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV v Nitre. Organizačne sa na jej príprave podieľali: Marián Soják, Ivan Chalupecký a Dana Rosová. Podujatie sa stalo dôstojným pripomenutím významného výročia archeologického pracoviska v Spišskej Novej Vsi. O konferenciu bol veľký záujem, keďže sa jej zúčastnilo 68 členov SDS.

Druhá konferencia s názvom *Nové poznatky z histórie mesta Poprad* sa uskutočnila 29. októbra 2016 v malej zasadačke Mestského úradu v Poprade. Organizačne ju pripravila členka

výboru PhDr. Zuzana Kollárová, PhD. V prvej prednáške PhDr. Ladislav Vrteľ, CSc. predstavil symboliku mesta Poprad. V ďalšom vystúpení sa PhDr. Marián Soják, PhD. venoval Popradu a jeho mestským častiam v archeologickej topografii. Mgr. Ján Endrůdi priblížil stredoveké mílniky mesta Poprad. Miroslav Števík sa zaoberal pozíciou piatich hornospišských mestečiek v rámci Provincie XVI spišských miest (1774 – 1876). PhDr. Magdaléna Bekessová predstavila miesto múzea v kultúrno-spoločenskom živote mesta Poprad. PhDr. Zuzana Kollárová, PhD. sa venovala histórii sobotskej a popradskej nemocnice. Obsahom prednášky Mgr. Martina Furmanika bol Poprad v čase vzniku ČSR.

Exkurzia po nových archeologických lokalitách Spiša sa uskutočnila dňa 17. 9. 2016. Sprievodné slovo a výber trasy zabezpečil PhDr. Marián Soják, PhD. Účastníci exkurzie navštívili lokality: Šoldov, Hrachovisko, Stojany, Gánovce, Hôrka – Ondrej, Machalovské hradisko, Jánovce – Machalovce, Myšia hôrka – Spišský Štvrtok, Kežmarok – osada Svätý Michal, Veľká Lomnica – Burbrich. Exkurzia zaznamenala medzi jej účastníkmi mimoriadny ohlas. Poďakovanie za jej zorganizovanie vyslovili PhDr. Mariánovi Sojákovi, PhD., ako i Doc. PhDr. Ivanovi Chalupeckému. Exkurzie sa zúčastnili členovia SDS s rodinnými príslušníkmi, celkovo v počte 72 osôb.

V roku 2016 zasadal výbor 3 krát: 19. januára (80. zasadnutie), 13. júna (81. zasadnutie) a 3. októbra (82. zasadnutie). Všetky rokovania sa uskutočnili v Spišskom archíve v Levoči. Ich hlavným obsahom bola príprava XXIV. valného zhromaždenia, konferencií k 40. výročiu činnosti pobočky AÚ SAV Nitra v Spišskej Novej Vsi a k 760. výročiu prvej písomnej zmienky o meste Poprad, exkurzie po nových archeologických lokalitách Spiša, ročenky Z minulosti Spiša XXIV, ako aj prijímanie nových členov.

Zasadnutie redakčnej rady ročenky SDS sa uskutočnilo 19. 1. 2016. Prerokovala obsah pripravovanej ročenky XXIII a doporučila zvolávanie redakčnej rady dvakrát ročne.

Počas celého roka 2016 boli členom spolku pravidelne zasielané pozvánky na rozličné kultúrne podujatia na Spiši, organizované najmä spišskými múzeami a galériami. Rovnako boli priebežne vydávané tlačové správy o činnosti SDS.

Všetky plánované úlohy, ktoré prijalo valné zhromaždenie SDS 27. februára, boli počas roku 2016 naplnené.

Miroslav Števík, tajomník SDS